

Vergaderjaar 2010–2011

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 428

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 juni 2011

Tijdens het Algemeen Overleg met de vaste Kamercommissie van Veiligheid en Justitie van 8 december 2010 (kamerstuk 24 587, nr. 411) over een aantal rapporten van de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) kondigde ik aan dat ik uw Kamer voortaan niet op elk ISt-rapport een beleidsreactie zou sturen. Met name de doorlichtingen van penitentiaire inrichtingen (PI's) die de ISt verricht, lenen zich beter voor een gebundelde beleidsreactie. Dat biedt mij namelijk de gelegenheid om de conclusies en aanbevelingen van de ISt in onderling perspectief te plaatsen, trends te onderscheiden en waar mogelijk lering te trekken voor het gevangeniswezen als geheel. Hierbij treft u de eerste gebundelde beleidsreactie aan, waarin een inhoudelijke reactie is opgenomen op de rapporten die in de periode december 2010 tot en met april 2011 zijn gepubliceerd.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de ISt-publicaties die in de periode van begin december 2010 tot eind april 2011 aan de Tweede Kamer zijn verstuurd:

- Inspectierapport themaonderzoek Voorwaardelijke invrijheidstelling, met brief van 11 mei 2011, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 419
- Inspectierapport doorlichting PI Krimpen aan den IJssel, met brief van 12 april 2011, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 418
- Inspectiejaarbericht 2010, met brief van 7 april 2011, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 417
- Inspectierapport doorlichting PI Zwolle, met brief van 28 januari 2011, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 414
- Inspectierapport doorlichting PI Achterhoek, locatie Ooyerhoek, met brief van 21 januari 2011, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 413
- Inspectiejaarplan 2010, met brief van 6 december 2010, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 405

- Inspectierapport doorlichting PI Amsterdam Overamstel, locaties Demersluis, Het Schouw en De Weg, met brief van 6 december 2010, vergaderjaar 2010–2011, Kamerstuk 24 587, nr. 404

Hieronder wordt eerst een reactie gegeven op de rapporten met betrekking tot de doorlichtingen van de penitentiaire inrichtingen binnen het gevangeniswezen. Hierbij wordt een aantal thema's belicht die geregeld terugkomen in de inspectierapporten en die ook in het Inspectiejaarbericht 2010 worden genoemd.

Gelet op de bijzondere aanleiding voor de doorlichting van de PI Amsterdam Overamstel, ga ik uitgebreider in op de bevindingen van de ISt voor deze locatie.

Vervolgens geef ik uw Kamer een korte inhoudelijke reactie op het Themaonderzoek Uitvoering Voorwaardelijke Invrijheidstelling, gevolgd door een reactie op het Inspectiejaarbericht 2010.

1. Doorlichtingsrapporten penitentiaire inrichtingen van het gevangeniswezen

In de verslagperiode heeft de ISt de PI Zwolle, de PI Achterhoek, locatie Ooyerhoek, de PI Krimpen aan den IJssel en de PI Amsterdam Overamstel, locaties Demersluis, Het Schouw en De Weg doorgelicht. Op 28 januari 2011 is reeds een aparte inhoudelijke beleidsreactie op het inspectierapport PI Zwolle aan uw Kamer aangeboden.

Het oprijzende totaalbeeld is geruststellend, maar verbeterpunten zijn er altijd. Alle aanbevelingen die de ISt heeft gedaan ter verbetering in de afzonderlijke doorlichtingsrapporten heb ik overgenomen.

Ten aanzien van de PI Achterhoek, locatie Ooyerhoek was de algemene conclusie van de ISt dat de inrichting de zaken goed op orde heeft. Dat neemt niet weg dat ook in die rapportage nog aanbevelingen tot verbetering worden gedaan. De Inspectie schrijft in het doorlichtingsrapport over de PI Krimpen aan den IJssel dat zij, afgezien van een aantal opmerkingen die tot verbeteringen kunnen leiden, in het algemeen tot een positief oordeel komt. Aan het inspectierapport over de PI Amsterdam Overamstel besteed ik verderop in deze brief nog aandacht, maar ik ben verheugd dat de ISt concludeert dat de vestiging veel vooruitgang heeft geboekt.

Hieronder belicht ik nu eerst een aantal belangrijke thema's die geregeld terugkomen in de inspectierapporten.

Programma Modernisering Gevangeniswezen (MGW)

Veel aanbevelingen van de Inspectie bij de individuele doorlichtingen hebben betrekking op (onderdelen van) het Programma MGW. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de inhoud van het (nieuwe) dagprogramma, het aanbod van arbeid, de invoering van nieuwe dienstroosters of over het in de praktijk brengen van de visie op motiverende bejegening. Met mijn brief van 4 juni 2011 over het Programma Modernisering Gevangeniswezen heb ik u reeds uitgebreid geïnformeerd over de stand van zaken van het programma MGW.

Zorg voor gedetineerden die in afzondering zijn geplaatst

In de inspectierapporten wordt een aantal keer een aanbeveling gedaan over de zorg voor gedetineerden die in afzondering zijn geplaatst. Zo doet de ISt in het inspectierapport PI Ooyerhoek en in het inspectierapport PI Amsterdam Overamstel de aanbeveling: «Zorg ervoor dat de medische

dienst gedetineerden in afzondering dagelijks ziet». De betreffende inrichtingen hebben deze aanbeveling overgenomen. De gedetineerden die afgezonderd zijn, worden dagelijks door iemand van de medische dienst bezocht. Verder heeft de ISt in haar Jaarplan 2011 aangegeven dat zij een themaonderzoek Plaatsing in een straf- of afzonderingscel zal uitvoeren. Ik zal uw Kamer, als de uitkomsten van dit themaonderzoek bekend zijn, een inhoudelijke beleidsreactie doen toekomen.

Penitentiaire Scherppte

De Inspectie doet aan de PI Achterhoek, locatie Ooyerhoek en aan de PI Amsterdam Overamstel de aanbeveling «draag er zorg voor dat werkoverleggen doorgaan zodat penitentiaire scherppte frequent aan de orde komt». Deze aanbeveling komt geregeld terug in doorlichtingsrapporten.

In het jaarbericht schrijft de Inspectie verder dat zij van mening is dat het hoofdkantoor van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) er beter op zou kunnen toezien dat de inrichtingen actief aandacht blijven besteden aan penitentiaire scherppte.

Ik onderschrijf dat een scherp veiligheidsbewustzijn bij de medewerkers van het grootste belang is. Door het programma Optimalisering Personeel Inzet (OPI) en de daaraan gekoppelde nieuwe dienstroosters is het doorgang vinden van de werkoverleggen en het oefenen in het kader van Praktisch Penitentiair Optreden (PPO) beter gegarandeerd. Op vaste momenten zijn deze activiteiten voor het personeel ingeroosterd. Tijdens het werkoverleg wordt structureel aandacht besteed aan penitentiaire scherppte. De bewustwording bij medewerkers van het belang van penitentiaire scherppte wordt hierdoor bevorderd.

In de reguliere gesprekken tussen de regiodirecteur Gevangeniswezen en de vestigingsdirecteur van de inrichting is penitentiaire scherppte een vast agendapunt. Verder zijn in de planning en control cyclus verschillende prestatie-indicatoren opgenomen die betrekking hebben op veiligheid en penitentiaire scherppte, zoals het aantal ontvluchtingen en het aantal geweldsincidenten. Ik ben daarom van mening dat de regiodirectie Gevangeniswezen al op actieve wijze de penitentiaire scherppte binnen de inrichtingen monitort, onder de aandacht brengt en waar nodig bijstuurt. Uiteraard zal ik erop toe zien dat er blijvend aandacht voor dit essentiële onderdeel zal zijn.

Drugsontmoedigingsbeleid

Het realiseren van een beter zicht op de effecten van het ingezette drugsontmoedigingsbeleid in de inrichtingen is een met regelmaat terugkerende aanbeveling. In het doorlichtingsrapport PI Krimpen aan den IJssel schrijft de ISt dat er weliswaar registratie van de urinecontroles plaatsvindt maar dat een systematische evaluatie van het gevoerde drugsbeleid ontbreekt. Bij de doorlichting van de PI Achterhoek, locatie Ooyerhoek constateert de ISt dat uitkomsten van celinspecties, visitaties, fouilleringen en van steekproefsgewijs afgenomen urinecontroles niet worden gebruikt om de effectiviteit van het drugsontmoedigingsbeleid te monitoren.

Positief is dat de Inspectie in haar Inspectiejaarbericht schrijft dat zij tijdens haar doorlichtingsonderzoeken waarneemt dat het ingezette drugsontmoedigingsbeleid effect sorteert. Periodiek worden honden ingezet, en er worden meer (urine)controles uitgevoerd dan voorheen. In het verleden werd lang niet altijd bij binnenkomst een nulmeting uitgevoerd. Inmiddels gebeurt dit steeds vaker, zo constateert de ISt. De

uitkomst van een nulmeting kan aanleiding zijn om een bepaalde gedetineerde vaker te controleren. Naast de controle op de aanwezigheid van drugs is ook sprake van aanbod van verslavingszorg, onder meer in het kader van het programma Terugdringen Recidive.

Zoals bij uw Kamer bekend streef ik naar maximaal drugsvrije inrichtingen. De aanwezigheid van drugs in de penitentiaire inrichtingen kan echter helaas nooit geheel worden voorkomen. Dit jaar vindt een evaluatie plaats van de getroffen maatregelen in het kader van het drugsontmoedigingsbeleid. Doel van deze evaluatie is om te bezien of de afgesproken maatregelen uit het landelijk geldende drugsontmoedigingsbeleid op alle onderdelen in alle PI's zijn ingevoerd, wat de effecten hiervan zijn geweest en of het drugsbeleid nog aanscherpingen of aanvullingen behoeft. Later dit jaar wordt ook besloten over de uitgebreidere inzet van drugshonden. Inmiddels is hiermee niet alleen binnen het Gevangeniswezen, maar ook in Justitiële Jeugdinrichtingen ervaring opgedaan. De uitkomsten van de evaluatie zijn een leidraad voor een herijking van het drugsontmoedigingsbeleid, dat met ingang van 1 januari 2012 in werking zal treden. Ik zal uw Kamer daar te zijner tijd nader over informeren.

Doorlichting PI Amsterdam Overamstel

De Inspectie heeft in het najaar van 2010 een doorlichting uitgevoerd in de drie torens van de PI Overamstel die de bestemming huis van bewaring hebben¹. De aanleiding voor deze doorlichting was de toezegging van de toenmalige Staatssecretaris van Justitie aan uw Kamer dat de ISt in de tweede helft van 2010 zou rapporteren over de situatie in de PI Overamstel². Eerdere rapporten van de ISt over de PI Overamstel waren zeer kritisch van toon.

De resultaten nu zijn positiever. De ISt heeft veel verbeteringen geconstateerd ten opzichte van het onderzoek in 2009. In sommige gevallen zijn dat overigens verbeteringen die in voorbereiding zijn en die nog uitgevoerd moeten worden. Waar ze al wel ingevoerd zijn betreft het in een aantal gevallen nog wel een zeer kwetsbaar proces, aldus de ISt. De PI Overamstel is op de goede weg, maar er zijn onverminderde inspanningen nodig om de hvb-torens op een stabiel goed functionerend niveau te brengen, zo schrijft de ISt.

De Inspectie is op het gebied van de rechtspositie van gedetineerden in de PI Overamstel redelijk positief. Zij heeft belangrijke vooruitgang geconstateerd. Het activiteitenprogramma voldoet nu grotendeels aan de wettelijke normen. Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het rapport is de aanbeveling zorg te dragen voor een nieuw dagprogramma dat volledig in overeenstemming is met geldende normen. De inrichting had een nieuw conceptdagprogramma voorgelegd aan de lokale medezeggenschap. De medezeggenschap heeft niet met dit nieuwe dagprogramma ingestemd. Vervolgens is besloten om een nieuw traject te starten en OPI 2 (Optimalisering Personele Inzet), inclusief avond- en weekendprogramma, samen met de Vaste Commissie Medezeggenschap Vestiging te ontwikkelen. Dit dagprogramma dient uiterlijk 1 september 2011 te zijn ingevoerd.

De Inspectie heeft geconstateerd dat de inrichting het onderwerp integriteit prominent op de agenda heeft staan. Het komt echter nog relatief weinig onder de aandacht van piw'ers, aldus de ISt. De vestigingsdirectie heeft aangegeven stevig in te (blijven) zetten op het onderwerp integriteit en daadkrachtig op te treden tegen integriteitschendingen. Het onderwerp integriteit staat verder als vast onderwerp op de agenda van de teamvergaderingen en is ook een vast agendapunt bij de beoordelings- en functioneringsgesprekken met medewerkers.

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2010–2011, 24 587, nr. 404

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2009–2010, 24 587, nr. 372

Ik heb er vertrouwen in dat de vestigingsdirectie van de PI Overamstel zich samen met het personeel maximaal inzet om de aandachtspunten die de ISt heeft geconstateerd voortvarend aan te pakken. De regiodirectie Gevangeniswezen van DJI wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang bij het uitvoeren van de maatregelen. Mede gelet op de relatief positieve toon van het inspectierapport en het feit dat ook de ISt van mening is dat de PI Overamstel op de goede weg is, acht ik het in lijn met de opvatting van de ISt, niet nodig dat de inrichting ieder half jaar aan een vervolgonderzoek onderworpen wordt.

2. Themaonderzoek uitvoering Voorwaardelijke Invrijheidsstelling

De ISt heeft in het najaar van 2010 een themaonderzoek uitgevoerd naar de uitvoering van de Wet voorwaardelijke invrijheidstelling (v.i.). De regeling v.i. heeft per 1 juli 2008 de vervroegde invrijheidstelling vervangen van gedetineerden met een gevangenisstraf van meer dan één jaar. De nieuwe v.i. regeling beoogt door het verbinden van voorwaarden aan de invrijheidstelling de kans op recidive te beperken en daarmee de maatschappijbeveiliging te vergroten.

Bij de uitvoering van v.i. zijn veel verschillende organisaties betrokken. Omdat alleen DJI en de 3 Reclasseringsorganisaties (3RO) onder het toezichtsdomein van de ISt vallen, heeft het onderzoek zich beperkt tot de bijdrage van deze organisaties aan de uitvoering van de v.i..

De ISt komt tot het algemene oordeel dat de aangetroffen werkpraktijk een basis verschaft om tot een goede uitvoering te komen, hoewel door meer samenwerking tussen de verschillende organisaties het v.i. proces zeker nog kan verbeteren. De aantallen v.i.-zaken per PI of reclasseringsinstelling waren op nagenoeg alle bezochte locaties nog relatief beperkt. Instellingen waren dan ook nog niet geroutineerd in de v.i. werkwijze. Voor de PI's gold bovendien dat zij niet eerder zo direct adviseerden aan het OM over de tenuitvoerlegging van de straf.

Een belangrijk deel van het onderzoek betrof de kwaliteit van de advisering. De ISt is van mening dat de adviezen die door de PI's worden opgeleverd over het algemeen nog mager zijn, waardoor het uiteindelijke advies onvoldoende onderbouwing krijgt. De adviezen van de reclasseringsinstellingen zijn uitgebreider. DJI is op dit moment bezig met een onderzoek naar de kwaliteit van het adviesproces en de adviesrapporten. De uitkomsten van het onderzoek door de ISt worden bij dit eigen onderzoek betrokken. In de tweede helft van 2011 zal DJI een verbeterde versie van het werkproces v.i.-adviezen doorvoeren. Volgens de ISt kan de v.i.-advisering aan kwaliteit winnen bij een uitgebreidere interne, multidisciplinaire bespreking. Dat is één van de verbeteringen die worden beoogd in het kader van de implementatie van het Programma MGW. Iedere gedetineerde wordt voortaan bij binnenkomst gescreend en er wordt een detentie- en re-integratieplan opgesteld, waarin rekening wordt gehouden met het gedrag van de gedetineerde, de motivatie en de zorgbehoefte. De informatie uit het detentie- en re-integratieplan wordt ook gebruikt voor het v.i.-advies, dat door het Multi Disciplinair Overleg (MDO)¹ wordt geschreven. Bij iedere gedetineerde wordt een bewuste afweging gemaakt in samenwerking met de ketenpartners. DJI is bezig het MDO verder te professionaliseren. De hierboven genoemde maatregelen zullen er toe leiden dat de kwaliteit van de v.i.-adviezen van DJI verbeterd wordt.

¹ In het MDO wordt over gedetineerden gesproken door vertegenwoordigers van verschillende disciplines, zoals PIW'ers, trajectbegeleiders, MMD'ers en de medische dienst.

Anders dan bij een advies over een re-integratieplan TR (Terugdringen Recidive), waarbij DJI en de reclasseringsorganisaties tot een gezamenlijk advies moeten komen, geven de ketenpartners bij de v.i. ieder een eigenstandig advies. De ISt is van mening dat de afstemming tussen de beide organisaties te summier is. Er vindt afstemming plaats over het uiteindelijke advies en eventueel de onderbouwing ervan, maar er vindt geen uitwisseling van feitelijke informatie en gegevens over de gedetineerden plaats. De beperkte informatie-uitwisseling tussen de reclassering en de PI over de v.i.-kandidaat maakt dat het toezicht niet altijd aansluit op de nazorginspanningen van het gevangeniswezen. Zo gaan resultaten van eerdere inspanningen verloren of boeten aan effectiviteit in, aldus de ISt. De informatieuitwisseling binnen het gevangeniswezen wordt momenteel verbeterd in een project binnen het programma MGW. Dit project richt zich op het inrichten van een Bureau Gedetineerdenzaken. Hieronder vallen de verschillende disciplines binnen het gevangeniswezen zoals de trajectbegeleiders en de MMD-ers. Met de oprichting van dit Bureau is ook betere communicatie met de reclasseringsorganisaties mogelijk. Tevens wordt een nieuw samenwerkingsmodel opgesteld tussen het gevangeniswezen en de reclasseringsorganisaties. Dit gebeurt naar aanleiding van het ISt-rapport van september 2010 naar het Samenwerkingsmodel Terugdringen Recidive.

Tot slot kan ik u melden dat het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) het onderzoek «Voorwaardelijk vrij, evaluatie van de wet voorwaardelijke invrijheidstelling» uitvoert. Dit onderzoek zal naar verwachting eind 2011 zijn afgerond. Ik zal u te zijner tijd het onderzoeksrapport tezamen met mijn reactie op de uitkomsten van het onderzoek doen toekomen.

3. Inspectiejaarbericht 2010

De ISt heeft negen aanbevelingen opgenomen in het Inspectiejaarbericht 2010. Hieronder treft u een reactie op deze aanbevelingen aan.

Aanbevelingen in het jaarbericht

De eerste aanbeveling van de ISt in het jaarbericht luidt: geef alsnog uitvoering aan de aandachtspunten uit het Jaarbericht 2009. De inspectie geeft aan dat, voor zover zij dit kon nagaan, er met de aandachtspunten uit het Jaarbericht 2009 niets is gedaan. Daarom vindt de Inspectie het nodig om nu expliciete aanbevelingen in het jaarbericht op te nemen. Dat de ISt deze conclusie trekt, is opvallend omdat bijna alle aandachtspunten uit het jaarbericht 2009 al ter hand zijn genomen. Dit blijkt ook uit inhoudelijke beleidsreacties die eerder aan uw Kamer zijn toegezonden bij de aanbidding van afzonderlijke ISt-rapporten. Een voorbeeld hiervan is het aandachtspunt «Zorg dat kinderen regelmatig hun gedetineerde ouder kunnen bezoeken». Aan uw Kamer is eerder gemeld dat dit jaar gefaseerd het avond- en weekendprogramma wordt ingevoerd. Hiermee wordt het mogelijk dat (schoolgaande) kinderen eens per drie weken hun ouders in het weekend bezoeken, waarmee uitvoering wordt gegeven aan het aandachtspunt van de ISt. Verder is er, buiten de reguliere bezoektijden, minimaal vier keer per jaar gelegenheid tot speciaal ouder-kindbezoek.

Aan het aandachtspunt «Doe bij de reclassering meer aan effectmeting» is ook reeds uitvoering gegeven. In het Jaarbericht 2009 heeft de ISt ten aanzien van de reclassering aangegeven dat het meten en evalueren van inhoudelijke resultaten nog weinig ontwikkeld is. Deze aanbeveling werd door mijn voorganger in 2009 als overbodig gezien omdat ingezette verbetertrajecten van reclasseringstaken als toezicht, advies en gedragsinterventies al standaard gepaard gaan met stelselmatige plan-, proces en

effectevaluatie door het WODC. Dit is onderdeel van het evidence-based werken. Daarnaast wordt elke nieuw erkende gedragsinterventie geëvalueerd op effect, programma-integriteit en proces. Deze onderzoeken worden landelijk uitgevoerd.

De uitvoering van de aanbevelingen «Actualiseer en vertaal de huisregels» heeft vertraging opgelopen. Tijdens het laatste Algemeen Overleg over het gevangeniswezen in 2010 is uw Kamer hierover geïnformeerd. Door de inrichtingen zullen eerst de veranderingen in het dagprogramma e.d. in het kader van het programma MGW worden ingevoerd. Vervolgens zullen de inrichtingen het inrichtingsspecifieke deel van de huisregels aanpassen en vertalen.

Het evalueren van de klachtenregeling van de reclassering, dat als laatste aandachtspunt uit het jaarbericht 2009 staat genoemd, zal nog enige tijd op zich laten wachten. Dit heeft er mee te maken dat eerst een uniforme klachtenregeling is opgesteld voor de drie reclasseringsorganisaties. Het streven is deze klachtenregeling dit jaar te implementeren. De evaluatie zal plaatsvinden na volledige implementatie van de regeling.

In het jaarbericht 2009 was het aandachtspunt opgenomen: «Behandel arrestanten als specifieke doelgroep». In de beleidsreactie op het themaonderzoek Rechtspositie arrestanten gevangeniswezen uit 2009 is reeds aangegeven dat de aanbeveling het beleid met betrekking tot het regime van arrestanten expliciet vorm te geven, niet wordt opgevolgd. Het programma MGW voorziet immers in een indeling van de gedetineerdenpopulatie in zes doelgroepen. Arrestanten vallen afhankelijk van de verblijfsduur onder de doelgroep kortverblijvenden of langverblijvenden. Slechts een gering percentage (ongeveer 5%) van alle geplaatste arrestanten valt onder de doelgroep langverblijvenden. De plaatsing per doelgroep krijgt dit jaar door de herbestemming van inrichtingen gestalte. Kortverblijvenden en langverblijvenden zullen niet meer op dezelfde afdeling verblijven.

De in het jaarbericht 2010 genoemde overige aanbevelingen worden alle overgenomen, behalve aanbeveling 3: «Bezie de mogelijkheden om (delen van) PPC's onder te brengen in leegstaande onderdelen van FPC's». De Inspectie geeft aan dat het haar de moeite waard lijkt om te bezien of toekomstige uitbreidingen van PPC's in een FPC ondergebracht kunnen worden, of misschien zelfs bestaande PPC's daarheen verplaatst kunnen worden. In het gevangeniswezen zijn de afgelopen jaren conform planning vijf PPC's gerealiseerd. Er is op dit moment geen aanleiding om de capaciteit van de PPC's uit te breiden. Bovendien zijn binnen de begrotingssystematiek de financiële middelen daarvoor niet beschikbaar. De PPC's zijn nog maar net in bedrijf. De inspanningen zijn er nu op gericht de kwaliteit in de PPC's op het gewenste niveau te brengen. Wel is sprake van een intensievere samenwerking tussen de PPC's en de FPC's.

De resultaten van een nieuw vergelijkend onderzoek naar de prijzen van producten in de inrichtingswinkels worden door de ISt in het jaarbericht gepubliceerd. Aangezien het door de ISt aangekondigde onderzoek naar voedingsverstrekking binnen justitiële inrichtingen voor later dit jaar staat gepland, kies ik ervoor pas met een reactie te komen op het vergelijkende prijzenonderzoek wanneer de resultaten van het onderzoek naar voedingsverstrekking bekend zijn. Datzelfde geldt voor de passage en de aanbeveling in het jaarbericht over het onderzoek naar de brandveiligheid in de justitiële inrichtingen. De ISt zal binnenkort een rapport over de (brand-)veiligheid in justitiële inrichtingen publiceren. Ik zal u te zijner tijd een inhoudelijke reactie op het rapport toezenden.

Tot slot

De rapporten van de ISt zijn voor mij een belangrijk instrument om de kwaliteit van de tenuitvoerlegging in de justitiële inrichtingen en ook het werk van de reclasseringsorganisaties inzichtelijk te maken en te verbeteren. Ik vertrouw er op dat uw Kamer door middel van deze gebundelde beleidsreactie een beeld heeft gekregen van de actuele stand van zaken waarbij recht is gedaan aan algemene, overkoepelende thema's, zonder dat dat ten koste is gegaan van inzicht in de individuele inrichtingen.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven